

Teema: COPA-COGECA maaelu arengu töögrupi ja EK maaelu arengu CDG (ekspertühma) istung Toimumisaeg ja koht: 25.-26. oktoober 2018, Copa-Cogeca ja DG AGRI
Aruande koostas: Kerli Ats, Eestimaa Talupidajate Keskliidu juhatuse liige

COPA-COGECA maaelu arengu töögrupi istung 25.10.2018

1. Kinnitati koosoleku päevakord ja eelmise koosoleku raport

2. Ülevaade üritustest, kus koosolekute vahepeal osaleti sekretariaadi poolt

Töögrupi aseesimees Peter Pascher osales maapiirkondade võrgustike juhtrühma viimasel kohtumisel, kus osalesid ka maaeluvõrgustike ja riiklike ametiasutuste esindajad. Selle kohtumise keskmes oli tulevane ÜPP ja maaeluvõrgustike tulevik. Hr Pascher tutvustas kohtumisel Copa-Cogeca seisukohti ja peamisi muresid, mis põhinesid arutelul, mis toimus eelmises töörühmas (RD). Ta meenutas, kui oluline on parandada EIP-AGRI ja ENRD vahelist sünergia. Ta rõhutas, et praegu on need kaks ELi võrgustikku juba paljudel teemadel kattunud. Prantsuse põllumajanduskoda märkis, et tõhusa maaelu arengu programmi jaoks peaksid eraldatud vahendid tulema mitte ainult EAFRDst. Järgmine 11. detsembril toimuval maaelu assamblee koosolekul arutatakse uut teemat noortele põllumajandustootjatele. 11. ja 12. aprillil 2019 korraldatakse suur konverents maaeluvõrgustike kohta.

3. Arvamuste vahetus tuleviku ÜPP teemal

- AKIS ja nõuandesüsteem

Komisjon ütles, et AKIS võrgustik on vahend, mis aitab kaasa põllumajandussektori moderniseerimisele uue ühise põllumajanduspoliitika raames. Samuti on selle eesmärk pakkuda täiendavat teenust EIP-AGRI, parandades ja tugevdades juba praegu toimivat teenust. Komisjon rõhutas, et hakatakse mõtlema, kuidas rakendada AKISi uues ÜPP tegevuskavas liikmesriikide tasandil. Koosoleku juhataja juhtis tähelepanu asjaolule, et tänapäeval on ELi tasandil juba praegu liiga palju võrgustikke, mis keskenduvad samale piirkonnale ja territooriumile ning mille tegelik oht on koordineerimise puudumine ja üldine tõhususe vahe. Lisaks rõhutasid liikmed, et on äärmiselt oluline, et tulevikus oleks põllumajandustootjatele mõju tugevam kui praegu.

4. Maaelu arengukavade hetkeseis

- Hollandi põllumajandustootjate ühistegevus looduskaitstes, ettekandja BoerenNatuur esimees Alex Datema

Ta andis mitmeid praktilisi näiteid Madalmaade maaelu arengukava keskkonnameetmetest, mida ühiselt põllumajandustootjate rühm haldas. Ta juhtis tähelepanu sellele, et see süsteem andis põllumajandustootjatele suure vastutuse otsuste tegemisel ja samas võimaldas neil otsustus-

protsessi juhtida. Kollektiivse lähenemisviisi eesmärk on luua nn „elupaik” selle asemel, et üksik põllumajandusettevõtte haldamine oleks kasulik keskkonnameetmete tõhusale rakendamisele tulemuste ja väljundite osas. Alex Datema rõhutas, et see süsteem toimiks usaldusväärse keskkonnas paremini, nõudes halduskoormuse vähendamist ja komisjoni teostatavaid kontrole. Ta rõhutas ka asjaolu, et see süsteem on hõlpsasti kohaldatav teistes riikides. Mõned liikmed rõhutasid, et ühistel jõupingutustel on paremad tulemused, küsiti kuidas seda meetet rahastatakse. Alex Datema väitis, et rahastamise tase peaks olema piisavalt atraktiivne, et motiveerida põllumajandustootjaid. 50% rahastus tuleb maaelu arengust ja 50% liikmesriikidelt ning mõnikord ka erasektori rahastamisest.

- **MAK hetkeseisud liikmesriikides**

Koosoleku juhataja palus osalejatel tutvuda maapiirkondade arenguprogrammi hetkeolukorda oma riigis. FR, BE (Wallonie), IE, LV, CZ peamine küsimus on looduslike piirangutega ala uus kaardistamine. DE, ES, PT, DK ja SE on tuleviku ÜPP raames alustanud arutelusid, mis puudutavad kavandatavaid ökosüsteeme. Kuigi IT, EL ja AT selgitasid, et nende programmide rakendamine on üsna edukas, mainides eriti noori põllumajandustootjaid käsitlevaid meetmeid. SK väljendas muret seoses koolituse ja nõustamisteenustega seotud meetmetega.

5. Arvamuste vahetus pr Ursula Romanska (regionaalpoliitika peadirektoraat) tulevase ühissätete ja ühtekuuluvuspoliitika kohta.

Paljud liikmed märkisid, et regionaalpoliitika peadirektoraadi (DG Regio) ja põllumajanduse peadirektoraadi (DG Agri) hallatavate poliitikate vahel puudub sünergia ja ühtekuuluvus. Tõsteti esile asjaolu, et ENRD ei ole enam ühisraamistiku osa. Juhiti tähelepanu sellele, et põllumajandus on hea tööhõiveallikas, aidates aktiivselt kaasa sotsiaalsetele eesmärkidele, ning seetõttu, et selliste algatuste toetuseks on vaja teisi vahendeid.

6. Tuleviku ÜPP

Hr Gouveia ja pr Vrublova tutvustasid Copa-Cogeca lõplikku seisukohta uue ühise põllumajanduspoliitika kohta. Dokument on kättesaadav Agri-infost ja Brüsseli esindusest.

Komisjoni maaelu arengu CDG (ekspertühm) istung 26.10.2018

1. Kinnitati koosoleku päevakord ja eelmise koosoleku raport.

2. ÜPP strateegiakavad

Komisjon tegi ettekande KOM ettepanekul põhinevate ühise põllumajanduspoliitika strateegiliste kavade kohta. Ettekandes anti ülevaade, et millised on ÜPP strateegiakavad praktikas. Komisjon märkis, et rakendusakti koos nn malliga avaldatakse pärast ÜPP ettepaneku vastuvõtmist.

3. Võrgustike loomine tuleviku ÜPP raames

Komisjon kinnitas, et õigusakti ettepanekutes nähakse ette ühtne ELi tasandi võrgustik ja ühtsed riiklikud ÜPP võrgustikud. Tegevuste osas soovib komisjon, et võrgustikud, mis praegu hõlmavad ainult II sambaid, kataksid tulevikus ÜPP strateegiakavade mõlemaid sambaid. Võrgustikud peaksid uurima mõlema samba sekkumisi ja seda, kuidas nad suudavad kõige paremini saavutada strateegiakavade eesmärgi, samuti tuleb jätkata olemasolevate võrgustike tööga, näiteks võrgustikud LEADERi ja innovatsiooni valdkonnas.

4. Maaelu arengukavade rahastamine

- Maaelu 3.0 uuring - OECD

Peamine idee seisneb selles, et maapiirkondi ja linnapiirkondi arendatakse koos. Oluline oli välja selgitada ajendid, et kuidas maapiirkondadesse inimesi meelitada ja kuidas muuta maapiirkonnad inimestele atraktiivsemaks läbi tehnoloogiliste lahenduste.

- Corki deklaratsiooni rakendamine

Komisjon märkis, et asjaolu, et maaelu areng ei ole enam CPR-is, ei tähenda, et see oleks täielikult lahutatud teistest poliitikatelt. Maaelu areng aitab endiselt kaasa territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile. Liikmesriigid peavad oma strateegiakavades selgitama, et milliseid mehhanisme kooskõlastatakse teiste fondidega, et saavutada maksimaalne sünergia.

Komisjon tuletas meelde üldist raamistikku, mille kohaselt tuli kavandada ühtekuuluvuspoliitika ja ÜPP poliitika eelarvelisi kärpeid, eelkõige seoses uute esilekerkivate probleemidega (julgeolek, migratsioon jne) ja BREXITiga. Riikliku kaasrahastamise määra kavandatud suurendamise eesmärk on leevendada kärpeme mõju maaelu arengu üldistele riiklikele kulutustele.

- Prioriteetsete tegevuse raamistiku (PAF) hetkeseis seoses ÜPP-ga

PAF-id on strateegilised mitmeaastased planeerimisvahendid. Eesmärk on anda terviklik ülevaade meetmetest. Komisjon oli teinud liikmesriikidele laialatuslikke seminare ja nõustamist, et edendada sihipärasemat lähenemisviisi. Komisjon oli palunud mitmeid üksikasju ja seda võib

pidada halduskoormuseks. PAF oli oluline vahend, mida kasutati SWOT-analüüsis ja mitmesugustes artiklites nagu artikkel 96 ja artikkel 97.

5. Horisont Euroopa: uute õigusaktide ettepanekute põhielemendid

Horisont Euroopa raames on hetkel komisjoni ettepanek rakendada 100 miljardi euro suurune seitsme aastane teadusuuringute ja innovatsiooni rahastusprogramm (2021-2027), mille eesmärk on tugevdada ELis teaduslikke ja tehnoloogilisi aluseid, et suurendada ELi innovatsioonivõimet, konkurentsivõimet. Horisont Euroopa üheks klasteriks ja fookuseks on toidutootmine ja loodusvarad, millele eraldatakse 10 miljardit eurot.

6. Euroopa solidaarsuskorpus

Tutvustati EL solidaarsuskorpuse vabatahtlike tööd ja jagati infot, kuidas on võimalik nende tegevuses vabatahtlikena kaasa lüüa.

7. Koostöö oskuste alal

Komisjon tegi ettekande uue üleskutse kohta, mis puudutab valdkondlikku koostööd oskuste valdkonnas, mis käesoleval aastal on abikõlblikud biomajandust, uued tehnoloogiaid ja innovatsiooni põllumajanduses valdkondades.

Komisjon rõhutas, et kõik kriteeriumid, ettepaneku asjakohasus, taotleva partnerluse koosseis, töökava kvaliteet ja levitamise ja jätkusuutlikkuse kord on olulised. Sektori oskuste liidud rakendavad plaani, koguvad oskusteavet, töötavad välja sektori oskuste strateegia, vaatavad läbi kutsealased profiilid ning arendavad ja edastavad sellega seotud õppekavasid.